

Aan de leden van de gemeenteraad

Voorstraat 42
2201 HW Noordwijk

Postbus 298
2200 AG Noordwijk

T +31 (0)71 36 60 000

gemeente@noordwijk.nl
www.noordwijk.nl

Noordwijk, 11 april 2025

Uw kenmerk :
Uw brief van : 19 maart 2025
Zaaknummer : 970866
Verzenddatum : 18 april 2025
Onderwerp : Schriftelijke vragen lid Van Dokkum (GL-PvdA) Houtstook

KvK nummer 73538469
BTW NL8257.92.150.B01
IBAN NL34BNGH0285044621
BIC BNGHNL2G

Bijlage(n) :

Geachte leden van de gemeenteraad,

Op 24 maart 2025 ontvingen wij van GroenLinks – Partij van de Arbeid de volgende schriftelijke vragen ingevolge artikel 32 Reglement van Orde. In deze brief worden de vragen beantwoord.

Aanleiding

Inwoners vragen regelmatig aandacht voor de schadelijke effecten van houtstook. Hoewel de gemeenteraad in 2021 een motie aannam om deze effecten tegen te gaan met voorlichting, subsidies en slooppremies, besloot het college destijds hier grotendeels geen gevolg aan te geven. Recente onderzoeken van onder andere Pointer, TNO en het RIVM benadrukken echter steeds nadrukkelijker de negatieve impact van houtstook op de luchtkwaliteit en volksgezondheid. Nu steeds meer gemeenten actief beleid voeren om houtstook terug te dringen, rijst de vraag of onze gemeente als gezonde badplaats hierin ook een voortrekkersrol moet nemen.

Vragen ingevolge artikel 32 Reglement van Orde

Vraag 1: Hoe staat het college tegenover een verbod op houtstook wanneer er een code oranje of rood wordt afgegeven door de Stookwijzer?

Antwoord:

De gemeente beschikt niet over de juridische bevoegdheid om een lokaal verbod op houtstook in te stellen op basis van door de Stookwijzer afgegeven codes. De Stookwijzer is een landelijk ontwikkeld communicatiemiddel dat inwoners informeert over wanneer het vanwege weersomstandigheden ongunstig is om te stoken. De gemeente Noordwijk verwijst hier actief naar via haar website en andere communicatiekanalen. Bewoners worden opgeroepen om bij ongunstige omstandigheden rekening te houden met hun omgeving. Een formeel verbod is echter niet juridisch afdwingbaar.

Vraag 2: Vindt het college het ook niet passend op te treden tegen vuurkorven op het strand, nu dit zo overduidelijk niet bijdraagt aan een gezonde lucht in een heilzame badplaats?

Antwoord:

Het gebruik van vuurkorven op het strand is op grond van artikel 5:34 van de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) niet toegestaan. Het college heeft echter de bevoegdheid om ontheffing te verlenen van dit verbod. Voor zover bekend, is er op dit moment één vergunning verleend voor het plaatsen en gebruiken van een vuurschaal, te weten aan Branding Beach Club. Deze vergunning is in 2012 voor onbepaalde tijd verleend. Nadien zijn er enkele aanvragen voor het gebruik van een vuurschaal ingediend, maar deze zijn afgewezen.

Er is op dit moment geen aanleiding om aanvullende regels op te stellen die specifiek gericht zijn op het gebruik van vuurkorven, mede gelet op het incidentele karakter van het gebruik. Handhavend optreden tegen overtredingen van het verbod is daarentegen goed mogelijk binnen het bestaande juridische kader.

Vraag 3: Of zou het college nog een stap verder willen gaan door, net als de gemeente Utrecht, al het stoken van hout in de buitenlucht te verbieden?

Antwoord:

De gemeente Noordwijk stelt geen aanvullend lokaal verbod in op het stoken van hout in de buitenlucht. Daarbij wordt aangesloten bij de bestaande landelijke wet- en regelgeving. Dit standpunt is eerder door het college gecommuniceerd en blijft ongewijzigd. Lokale verboden worden niet wenselijk geacht, mede gelet op de juridische complexiteit en de beperkte handhavingsmogelijkheden. De gemeentelijke inzet blijft gericht op het bevorderen van bewustwording en het verstrekken van voorlichting over de gevolgen van houtstook.

Voor een goed begrip is het van belang onderscheid te maken tussen hout als brandstof en hout als afvalstof. Het verbranden van afvalstoffen in de buitenlucht is op grond van de Wet milieubeheer verboden. In de praktijk betekent dit dat het verbranden van hout uitsluitend is toegestaan indien dit dient voor een nuttige toepassing, zoals het bereiden van voedsel, het creëren van sfeer of verlichting. Het verbranden van hout zonder enig nuttig doel – enkel bedoeld om van het hout af te komen – wordt beschouwd als afvalverbranding en is niet toegestaan.

Een algeheel lokaal verbod op het verbranden van hout in de buitenlucht zou ertoe leiden dat ook nuttige toepassingen, zoals fakkels, kampvuren, terrashaarden en het gebruik van houtvuur voor voedselbereiding, niet langer zouden zijn toegestaan. Dit wordt niet proportioneel geacht.

Tot slot wordt opgemerkt dat in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) van de gemeente Noordwijk reeds aanvullende regels zijn opgenomen ten aanzien van het verbranden van hout. Zo is het op grond van de APV verboden om, ook wanneer sprake is van schoon hout, houtvuren te stoken op het strand, in de duinen, in het bos of in een natuurgebied.

Vraag 4: Zou een verbod op houtkachels in nieuwbouwwoningen, zoals Amsterdam dat heeft ingevoerd, een optie kunnen zijn?

Antwoord:

De gemeente Noordwijk hanteert momenteel geen specifiek verbod op het plaatsen van houtkachels in nieuwbouwwoningen. Dergelijke bepalingen maken op dit moment geen onderdeel uit van het gemeentelijk ruimtelijk instrumentarium en de landelijke regelgeving is leidend.

Het staat de gemeente echter vrij om, in lijn met de mogelijkheden die de Omgevingswet biedt, te overwegen om binnen het omgevingsplan regels op te nemen die het plaatsen van rookkanalen in nieuwbouwwoningen beperken of verbieden. Een dergelijke maatregel kan bijdragen aan het verbeteren van de luchtkwaliteit en het beperken van overlast voor omwonenden, mede gelet op de gezondheidsrisico's die gepaard gaan met houtrook.

De gemeente Amsterdam heeft bijvoorbeeld in haar ontwerpbeleidskader 'Houtstook' voorgesteld om vanaf 2027 het plaatsen van rookkanalen in nieuwbouw te verbieden. Dit doet zij door binnen het omgevingsplan regels te stellen ter bescherming van de gezondheid en de leefomgeving.

Het invoeren van een verbod op het plaatsen van houtkachels of rookkanalen in nieuwbouwwoningen, zoals de gemeente Amsterdam dit heeft voorgesteld, zou in principe ook voor de gemeente Noordwijk een optie kunnen zijn. Onder de Omgevingswet bestaat voor gemeenten de mogelijkheid om in het omgevingsplan regels op te nemen ter bescherming van de gezondheid en de leefomgeving, waaronder beperkingen op het gebruik van houtstook.

Of een dergelijk verbod wenselijk en haalbaar is voor de gemeente Noordwijk, vraagt om een nadere beleidsmatige en juridische afweging.

Kortom: het is mogelijk om in de ontwikkelfase richting ontwikkelaars en woningbouwcorporaties de wenselijkheid van een houtrookvrije wijk kenbaar te maken. Er is echter geen juridische grondslag om een volledig en afdwingbaar verbod op houtstook in een bestaande of toekomstige wijk te garanderen.

Vraag 5: Een subsidie op het verwijderen van het rookkanaal uit een bestaande woning kan ook helpen om de uitstoot van fijnstof te beperken. Vindt u dit het overwegen waard?

Antwoord:

Binnen de gemeente Noordwijk is op dit moment geen subsidieregeling van kracht voor het verwijderen van rookkanalen uit bestaande woningen. Ook bestaat er op dit moment geen voornemen om een dergelijke regeling op te stellen.

Een dergelijke maatregel kan in theorie bijdragen aan het beperken van de uitstoot van fijnstof door het ontmoedigen van houtstook. Tegelijkertijd vraagt dit om een zorgvuldige afweging van nut, noodzaak en uitvoerbaarheid. Daarbij spelen een aantal aspecten een rol zoals het aantal huishoudens dat feitelijk gebruikmaakt van een rookkanaal t.b.v. houtstook, de mate van ervaren overlast en gezondheidsrisico's binnen de gemeentegrenzen, de financiële middelen die hiervoor beschikbaar kunnen worden gesteld en de verhouding tussen de kosten en het te verwachten effect op de luchtkwaliteit en de uitvoerbaarheid, inclusief de administratieve lasten en handhaafbaarheid.

Eerder is, in de beantwoording van vragen op 2 juni 2021, aangegeven dat het college niet

voornemens is om aanvullende financiële of stimulerende maatregelen ten aanzien van houtstook te treffen. Dit standpunt is op dit moment nog ongewijzigd.

Indien de raad wenst te verkennen of een subsidieregeling alsnog wenselijk en haalbaar is, kan dit worden meegenomen in een bredere beleidsmatige afweging over lokaal houtstookbeleid.

Vraag 6: Ziet u mogelijkheden om de handhaving op overlast door houtstook te verbeteren?

Antwoord:

De mogelijkheden voor handhaving bij houtstook zijn uiterst beperkt. Overlast door rook of geur is moeilijk objectief vast te stellen en er bestaan geen meetbare normen waarmee gemeentelijke handhaving effectief kan worden onderbouwd. Deze beperkingen zijn eerder benoemd en vormen nog steeds het uitgangspunt. Er wordt daarom ingezet op het bevorderen van bewust gedrag via voorlichting en het verwijzen naar de Stookwijzer.

Vraag 7: Zouden we van Bronsgeest een houtrookvrije wijk kunnen maken?

Antwoord:

Het realiseren van een volledig houtrookvrije wijk, zoals voor de wijk Bronsgeest, is juridisch en praktisch niet eenvoudig te realiseren. De vraag is welke argumenten er zouden zijn voor het aanwijzen van Bronsgeest en niet voor andere (nieuwbouw) wijken. Voor de ontwikkeling van Bronsgeest gelden de reguliere planologische procedures en ruimtelijke kaders. Er zijn op dit moment geen specifieke bepalingen in het bestemmingsplan of in andere ruimtelijke instrumenten opgenomen die het gebruik van houtkachels of open haarden uitsluiten.

In lijn met het voorbeeld van de gemeente Amsterdam, zou het mogelijk zijn om de projectontwikkelaars de wens kenbaar te maken dat in de te ontwikkelen woningen géén voorzieningen worden aangebracht voor houtstook, zoals rookkanalen of schoorstenen. Daarmee kan worden gestuurd op het ontmoedigen van houtstook in de nieuwbouwwijk. Dit kan echter niet worden opgelegd. Er kunnen namelijk geen aanvullende lokale bouwregels over het rookkanalen en schoorstenen worden ingevoerd omdat daarvoor al regels in het Bbl staan.

Het is echter belangrijk te benadrukken dat dit niet betekent dat het gebruik van houtkachels in de toekomst volledig kan worden uitgesloten. Indien een individuele koper of bewoner op enig moment besluit om zelf een rookafvoerkanaal aan te brengen en een houtkachel te installeren, bestaat er op dit moment geen juridisch instrument waarmee dit structureel kan worden verboden, zolang wordt voldaan aan de landelijke regelgeving en bouwvoorschriften.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Noordwijk

Mw. E.M. Overzier
secretaris

Mw. W.J.A. Verkleij
burgemeester